

Delredovisning av uppdrag om redovisning
gällande misstänkta kränkande behandlingar
samt redovisning av misstänkt kränkande
behandlingar 2023 kvartal 2

7

2023UKFN93

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2023-08-01

Diarienummer
2023UKFN93 606

Delredovisning av uppdrag om redovisning gällande misstänkta kränkande behandlingar samt redovisning av misstänkt kränkande behandlingar 2023 kvartal 2

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid noterar *Delredovisning av misstänkta kränkande behandlingar 2023 kvartal 2*.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid beslutade den 14 mars 2023 § 58 att ge förvaltningen i uppdrag att utveckla en rapport med en övergripande redovisning och analys av misstänkta kränkande behandlingar.

Rapporten ska enligt uppdraget innehålla:

- misstänkta kränkningar tydligt kategoriserade,
- antal utredningar som är avslutade respektive öppna,
- utredningstid på avslutade utredningar.

Vid nämndens sammanträde den 18 april 2023 § 82 redogjordes för förslag på en prototyp till rapport med nya kategorier, i form av en redovisning av misstänkta kränkande behandlingar för år 2022. Exempel på kategorier som har införts är fysisk kränkning eller kränkning på nätet samt utredningstid och vidtagna åtgärder för varje ärende. Rapporten visar även totala antalet misstänkta kränkningar samt antalet uppdelat på skolenheter.

Förvaltningen har utvecklat rapporten ytterligare efter den 18 april och kan nu redogöra för ett uppdaterat förslag till utformning på rapport. Detta görs genom en redovisning av misstänkta kränkande behandlingar som inkommit under kvartal två. Förslaget samt redovisning sammanställs i bilagd rapport: *Redovisning av misstänkta kränkande behandlingar 2023 kvartal 2*.

Framöver kommer redovisning av misstänkta kränkande behandlingar att redovisas för nämnden kvartalsvis i ett eget delgivningsärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 1 augusti 2023

- Rapport – Redovisning av misstänkta kränkande behandlingar 2023 kvartal 2
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut 14 april 2023 § 58
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut 18 april 2023 § 82

Päivi Malmsten
Sektorschef

Martin Wennberg
Administrativ chef

Dnr 2023UKFN93

Delredovisning av misstänkta kränkande behandlingar

Vårterminen 2023

Kvartal 2

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	3
Förskola och pedagogisk omsorg	4
Grundskola	5
Former av kränkande behandling.....	6
Kränkningar uppdelade per skola.....	7
Elevernas perspektiv: Resultat från enkäter om skolans arbete med kränkande behandling.....	7
Fritidshem	8
Gymnasieskola	9
Statistik och utfall av utredningar	9
Sammanställning av åtgärder.....	10
Utredningstid.....	11

Sammanfattning

Nämnden för utbildning, kultur och fritid beslutade den 14 mars 2023 § 58 att ge förvaltningen i uppdrag att utveckla en rapport med en övergripande redovisning och analys av misstänkta kränkande behandlingar. Rapporten ska enligt uppdraget innehålla:

- misstänkta kränkningar tydligt kategoriserade,
- antal utredningar som är avslutade respektive öppna,
- utredningstid på avslutade utredningar.

Den 18 april 2023 § 82, mottog nämnden en redovisning av misstänkt kränkande behandlingar för år 2022, tillsammans med förslag på en prototyp till en ny rapport som inkluderar olika kategorier. Exempel på dessa införda kategorier är fysiskt kränkande behandling eller kränkningar på nätet, samt utredningstid och vidtagna åtgärder för varje ärende.

Förvaltningen genomförde implementeringen av dessa nya kategorier i april 2023 och kan nu i denna rapport presentera en sammanställning av de ärenden som har inkommit under det andra kvartalet.

Inledning

Anmälningar om misstänkt kränkande behandling som huvudmannen får till sig är en förkortad beskrivning av ärendet gjord av ansvarig rektor. Rektor anmäler via en e-tjänst misstanke om kränkande behandling. E-tjänsten genererar ett dokument som registrator sedan hanterar och delger till huvudman. Det räcker med enbart en misstanke för att anmälan ska göras. Utredningen visar sedan om det handlar om kränkande behandling eller inte.

Förskollärare, lärare och annan personal i förskola och skola måste anmäla misstanke om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som personalen får kännedom om och som sker i samband med förskolans eller skolans verksamhet. Rektorn måste i sin tur anmäla vidare till huvudmannen enligt 6 kap. 10 skollagen (2010:800).

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de rapporterade kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Enligt 2 kap 7 § diskrimineringslagen måste en huvudman om de får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidta de åtgärder som

skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden. Rektorerna utreder dessa misstänkta kränkningar på delegation från nämnden.

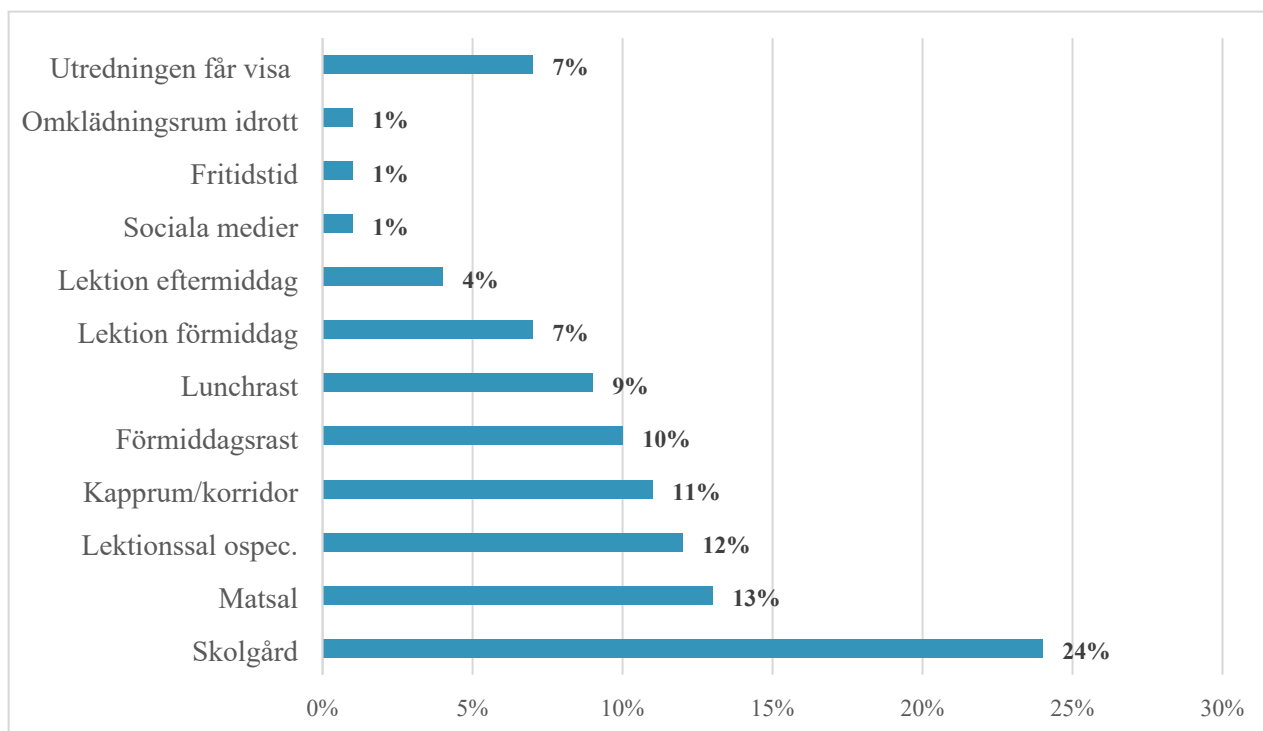
Förskola och pedagogisk omsorg

Det har kommit in två anmälningar om misstänkta kränkningar inom förskolans verksamhet. Båda fallen involverade flickor som misstänks ha blivit utsatta för kränkningar av andra barn. Den första händelsen inträffade i förskolans ateljé, där en flicka sägs ha blivit uppmanad av andra barn att dra ner byxorna. Den andra händelsen ägde rum på förskolans utegård, där en av pedagogerna observerade att ett barn låg på magen med ansiktet mot asfalten och ett annat barn låg över det. Barnet som låg på marken försökte resa sig och lyfta sitt ansikte, men kunde inte göra det eftersom det andra barnet låg ovanpå.

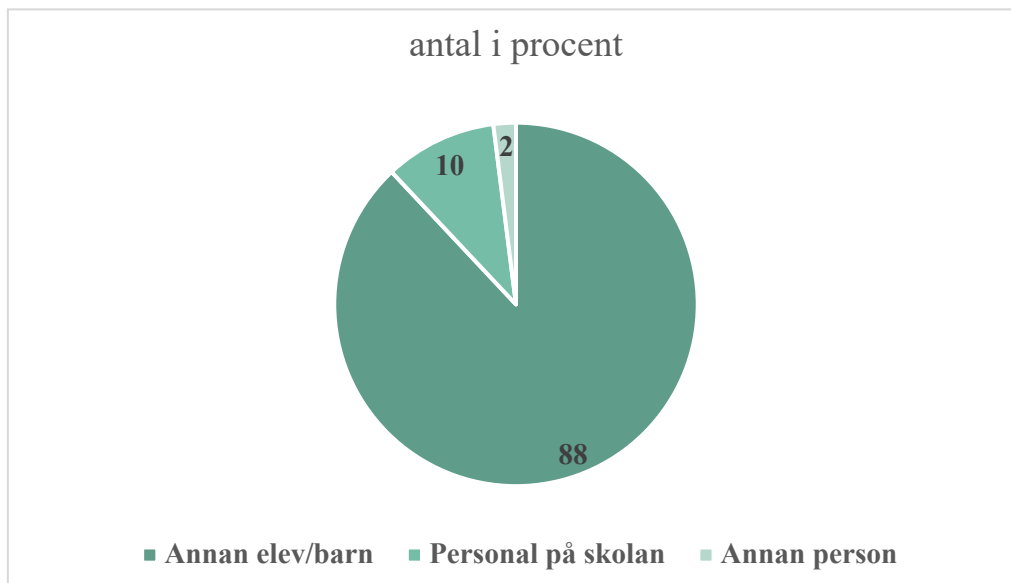
Grundskola

Under kvartal två av vårterminen 2023 har det inkommit 139 anmälningar om misstänkta kränkningar inom grundskolans verksamhet. De misstänkta kränkningarna fördelas enligt följande per kön: 69 procent han, 29 procent hon, 2 procent hen.

Här nedan presenteras den procentuella statistiken som visar fördelningen av platser där de misstänkta kränkningarna ska ha ägt rum:

Majoriteten av dessa kränkningar har utförts av andra elever eller barn, medan en mindre del involverade personal på skolan eller personer som inte tillhör skolmiljön, till exempel barn från andra skolor:

Former av kränkande behandling

I stora drag handlar de misstänkta kränkningarna om olika former av verbala och fysiska övergrepp, mobbning, trakasserier och kränkande beteenden mellan elever i skolan. Här är några exempel på vad som framkommit i kränkningsanmälningarna:

- Verbala kränkningar: Nedsättande öknamn, elaka kommentarer om utseende, kränkande kommentarer samt rasistiska eller antisemitiska uttryck.
- Fysiska övergrepp: Slag, knuffar, sparkar, och drag vilket resulterat i fysiska skador som sår, blåmärken eller smärta.
- Sexuella trakasserier: En elev har försökt tvinga en annan elev att titta på porr i telefonen. Det har även förekommit oönskad beröring.
- Intrång i privatlivet: Elever har smugit in i omklädningsrummet när en elev bytte om, samt spridit intima bilder eller filmer av en annan elev.
- Trakasserier på sociala medier: Det nämns inte specifika exempel i anmälningarna, men det handlar om elever som kränker varandra genom att skriva elaka kommentarer eller sprida rykten på sociala medieplattformer.

Kränkningar uppdelade per skola

Skola	Antal kränkningar	Elever på skolan
Backaskolan	1	229
Båtsmanskolan	4	243
Djupedalskolan	2	478
Ekdalaskolan	5	444
Eskilsbyskolan	3	17
Fagerhultsskolan	5	239
Furuhällskolan	17	319
Hindåsskolan	2	235
Hällingsjöskolan	6	132
Härrydaskolan	14	121
Högdalsskolan	18	311
Landvetterskolan	11	845
Lunnaskolan	12	383
Rävlandaskolan	9	430
Skinnefjällsskolan	10	241
Säteriskolan	4	275
Vällsjöskolan	0	169
Önnerodsskolan	16	463
Totalt	139	5574

Elevernas perspektiv: Resultat från enkäter om skolans arbete med kränkande behandling

Under vårterminen 2023 har eleverna haft möjlighet att uttrycka sina synpunkter via Göteborgsregionens (GRs) elevenkät (åk 2) och Skolinspektionens skolenkät (åk 5 och 8) gällande skolornas arbete mot kränkningar. Generellt sett är resultaten mycket goda, även om det skiljer sig en del mellan enheterna. Elevernas nöjdhet med hur vuxna motverkar och åtgärdar kränkningar sjunker ju äldre de blir. Det är under rasterna som eleverna upplever att de vuxna inte har koll på vad som händer och där den största otryggheten finns. Så många som 2 av 3 elever i åk 8 uppfattar att de vuxna inte vet vad som händer under rasterna. I åk 2 har resultaten förbättrats tack vare skolornas arbete med att göra rasterna till sammanhang då vuxna är med i leken och planerar aktiviteter som alla elever kan delta i. En större redovisning avseende ovanstående görs enligt det systematiska kvalitetsarbetet och nämndens årshjul i december med ärendet *Normer, värden och inflytande*.

Fritidshem

Fritidshemmet har stått för tio anmälningar om misstänkt kränkande behandling. Av dessa utgör "hon" 40 procent, "han" 60 procent och "hen" 0 procent.

Majoriteten av kränkningarna inom fritidshemmet har ägt rum på skolgården. I alla kränkningsanmälningar är det ett barn eller elev som stått för kränkningen.

Majoriteten av kränkningarna inom fritidshemmet har ägt rum på skolgården. I alla kränkningsanmälningar är det ett barn eller elev som stått för kränkningen.

Fördelningen av misstänkta kränkningar baserat på plats är:

- Skolgård: 6
- Lektionsal (fritidstid): 4.

Sammanfattningsvis handlar kränkningarna inom fritidshemmet om följande:

Verbala kränkningar

- En elev uppmanades av en annan elev att visa privata kroppsdelar.
- Elever retade en annan elev för hens utseende.
- En elev använde rasistiska svordomar mot en annan elev.
- En elev använde kränkande kommentarer om en annan elevs hemspråk och hudfärg.

Fysiska kränkningar

- Elever upptäcktes bakom leksaksförrådet med nerdragna byxor i en situation som ej var passade för deras ålder.
- En elev instruerade en annan elev att röra vid en lampa vilket ledde till en brännblåsa.
- Elever har hamnat i bråk.
- Elever blev osams om regler och en av dem slog den andra.

Gymnasieskola

Inom gymnasieskolans verksamhet har det under kvartal två av vårterminen rapporterats två misstänkta kränkningar, en riktad mot en manlig elev och en mot en kvinnlig elev. Den första kränkningen ägde rum i skolans matsal under lunchrasten, medan den andra inträffade på sociala medier under fritiden. I båda fallen är den misstänkta förövaren en elev på skolan. Den första kränkningen uppstod som en konflikt mellan två elever, där den misstänkta förövaren slog den utsatta eleven. Den andra kränkningen handlar om en elev som kände sig utesluten.

Statistik och utfall av utredningar

När en misstanke om kränkande behandling kommer till rektors kännedom ska händelsen utredas. Utredningen ska rapporteras till huvudmannen i form av ett delegationsbeslut. Under kvartal två av vårterminen 2023 har sammanlagt 137 delegationsbeslut om utredda kränkningar inkommit från alla verksamhetsformer. Nedan presenteras utfallet av dessa utredningar. I statistiken redovisas fler utfall än antalet delegationsbeslut. Anledningen till detta är att en utredning kan visa att kränkningen omfattar flera diskrimineringsgrunder.

- Kränkande behandling: 109
- Utredning har ej kunnat fastställa kränkande behandling: 17
- Kränkande behandling med koppling till diskrimineringsgrunder:
 - Kön: 9, varav 2 är könsöverskridande identitet
 - Etnisk tillhörighet: 2
 - Sexuell läggning: 2
 - Funktionsnedsättning: 1
 - Verbal kränkning: 6
 - Emotionell kränkning: 2
 - Fysisk kränkning: 1
 - Sexuella trakasserier: 6
 - Kränkande uttalande (ex. glåpord, skvaller, rykten, förtal, överdrifter, ironi): 6
 - Uteslutning: 1
 - Subtila gester (ex. miner, blickar, suckar): 1
 - Fysiskt våld: 1

Sammanställning av åtgärder

Efter att ha upprättat en anmälan om misstänkt kränkande behandling är det rektor som ansvarar för utredningen och ska se till att den slutförs. När utredningen är avslutad ska ett delegationsbeslut om detta skickas till nämnden. Genom delegationsbeslutet får nämnden information om att den misstänkta kränkningen har utretts. Från och med april 2023 har det införts en obligatorisk del i anmälan av delegationsbeslutet, där rektor ska ange vilka åtgärder som har vidtagits under utredningen och eventuell planerad uppföljning. Här nedan följer en sammanställning av de rapporterade åtgärderna.

- Samtal med vårdnadshavare och barn för att diskutera händelsen och betona värdegrunden och bemötandet samt informera om nolltolerans.
- Samtal med eleven och vårdnadshavaren för att synliggöra beteendet.
- Uppföljning av händelsen av pedagoger för att säkerställa att kränkningarna har upphört.
- Informera en vårdnadshavare som gått över gränsen med sina handlingar och för att få förståelse för att de inte är acceptabla.
- Ge stöd till eleven som blivit utsatt för kränkningen och säkerställa att skolan stöttar hen.
- Samtal med både den utsatta eleven och den som kränker för att säkerställa att kränkningarna har upphört.
- Möjliggöra för eleverna i klassen att alla kan delta i samma lek för att främja inkludering.
- Polisanmälan.
- Anpassningar i klassen för att separera de inblandade eleverna och stärka rastvärdarnas närvaro runt dem.
- Fortsatta samtal med vårdnadshavare och elever för att förebygga liknande händelser som de som lett till anmälan om kränkande behandling samt främja en trygg miljö.
- Diskussion i grupper för att låta eleverna reflektera över hur de kan undvika liknande situationer som har lett till kränkningsanmälan.
- Ökad närvaro av vuxen i närheten av eleverna när de spelar fotboll.
- Upprättande av handlingsplan för elev som utövade fysiskt våld.
- Samtal med elever i helgrupp då utredningen inte kunde fastställa en skyldig.
- Samtal med de inblandade eleverna och deras vårdnadshavare för att diskutera strategier för att undvika liknande situationer.

- Vidtagna åtgärder för att undvika liknande situationer, såsom närvaro i leken, genomtänkta placeringar och undvikande av trånga utrymmen.
- Kontinuerliga samtal med elevs vårdnadshavare och avstämningar efter varje rast.
- Vidtagna åtgärder för att undvika liknande situationer genom kontinuerliga samtal och uppföljning.

Utredningstid

Den genomsnittliga utredningstiden för misstänkta kränkningar har varit cirka 12 dagar, varav den längsta utredningstiden var 33 dagar och den kortaste endast en dag. Sammanlagt har det inkommit 153 anmälningar om kränkande behandling och 137 delegationsbeslut om utredningar. Det kan tolkas som att det finns 16 ärenden som ännu inte är utredda. Förvaltningen tror dock att det kan finnas ytterligare en förklaring till denna siffra. I det nuvarande e-tjänstsystemet kan en anmälan inte kopplas ihop med den tillhörande utredningens delegationsbeslut. Anmälan av ett delegationsbeslut till sektorn kan bli eftersläpande, till exempel kan ett delegationsbeslut om utredning upprättas under vårterminen för en kränkning vars anmälan gjordes under höstterminen. Därför kan denna siffra inte rimligen ge ett säkert svar på hur många av dessa ärenden som fortfarande är öppna.

Sammanträdesdatum
2023-03-14

§ 58

Dnr 2023UKFN90

Ordförandeinitiativ om uppdrag om redovisning gällande misstänkta kränkande behandlingar

Beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid uppdrar åt förvaltningen att utveckla en rapport med en övergripande redovisning och analys av misstänkta kränkande behandlingar.

Sammanfattning av ärendet

Sven Karlsson (M) initierar ett ärende om uppdrag om redovisning gällande misstänkta kränkande behandlingar.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från Sven Karlsson (M) om uppdrag om redovisning gällande misstänkta kränkande behandlingar att daterad 27 februari 2023

Förslag till beslut på sammanträdet

Sven Karlsson (M) föreslår att nämnden för utbildning, kultur och fritid uppdrar åt förvaltningen att utveckla en rapport med en övergripande redovisning och analys av misstänkta kränkande behandlingar.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden för utbildning, kultur och fritid bifaller Sven Karlssons förslag och finner att så sker.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-04-18

§ 82

Dnr 2023UKFN93

Delredovisning av uppdrag om redovisning gällande misstänka kränkande behandlingar

Beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid beslutade den 14 mars 2023 § 58 att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa inkomna och utredda misstänkta kränkningar. Nämnden som huvudmannen ska säkerställa att åtgärder, för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling, implementeras och genomförs. I syfte att förbättra huvudmannens arbetssätt föreslår nämnden i uppdraget att förvaltningen, som ett första steg, ska framställa en skriftlig rapport med en övergripande redovisning av misstänkta kränkningar samt beslut på utredningar som anmälts till huvudmannen. En prototyp av en sådan rapport ska redovisas på nämndens sammanträde den 18 april 2023. Rapporten ska enligt uppdraget innehålla:

- misstänkta kränkningar tydligt kategoriserade,
- antal utredningar som är avslutade respektive öppna,
- utredningstid på avslutade utredningar.

Förvaltningen har utvecklat en prototyp till en rapport som redogör för misstänkta kränkningar och genomförda utredningar under år 2022. För närvarande är det inte möjligt att fullt ut utföra nämndens uppdrag eftersom det inte finns tekniska lösningar på plats för att få ut den statistik som önskas på utredningstid samt kategorisering av misstänkta kränkningar. Förvaltningen arbetar för närvarande med att utveckla en lösning som möjliggör kategorisering av kränkningar och redovisning av utredningstiden i det nuvarande e-tjänstsystemet Open-E. Exempel på kategorier som införs är fysiskt kränkning eller kränkning på nätet. Dessutom undersöker förvaltningen möjligheten att övergå till andra systemstöd framöver om Open-E inte fullt ut kan tillgodose de krav på uppföljning som framgår av nämndens uppdrag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 16 mars 2023
- Rapport – *Redovisning av misstänkta kränkande behandlingar*
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut 14 mars 2023 § 58

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-04-18

Paragrafen är justerad

Signatur justerande			Utdragsbestyrkande
---------------------	--	--	--------------------